

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2276/2568

ธนาคาร ก.โจทก์ นาย ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 391, ป.พ.พ. มาตรา 700

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์พักชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 จวดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงจวดเดือนกรกฎาคม 2563 เป็นเวลา 6 เดือน แต่โจทก์ยังคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12.09 ต่อปี ในระหว่างการพักชำระหนี้ เป็นเงินรวม 14,422.22 บาท ดอกเบี้ยดังกล่าวจึงเป็นผลประโยชน์เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่โจทก์ คิดขณะทำสัญญาเช่าซื้อจำนวน 193,067.66 บาท ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของราคาเช่าซื้อที่ผู้เช่าซื้อต้องชำระในแต่ละงวด และเป็นค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระก่อนสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน เมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน คู่กรณีแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตาม ป.พ.พ. มาตรา 391 วรรคหนึ่ง ดังนั้น โจทก์ผู้ให้เช่าซื้อจึงไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยที่ 1 ชำระดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้อันเป็นค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระก่อนสัญญาเช่าซื้อเลิกกันได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 499,264.97 บาท ให้จำเลยทั้งสองชำระดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้ 14,422.22 บาท ให้จำเลยทั้งสองชำระค่าขาดประโยชน์ 60,000 บาท และค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 5,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสองจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนเสร็จสิ้น พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 573,687.19 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา (พิพากษาวันที่ 25 เมษายน 2565) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และค่าขาดประโยชน์ 30,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 30,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 1 มีนาคม 2565) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ทั้งนี้ให้ไม่เกิน 6 เดือน และดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้ 14,422.22 บาท หากจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา ให้จำเลยที่ 2 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 300,000 บาท ค่าขาดประโยชน์ 5,000 บาท และค่าดอกเบี้ยในระหว่างฟ้อง (ที่ถูก พัก) ชำระหนี้ 14,422.22 บาท กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดีโจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 330,600 บาท ยกค่าดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้ 14,422.22 บาท ยกฟ้องจำเลยที่ 2 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 และค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2561 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ จากโจทก์ โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกันตามฟ้อง หลังจากทำสัญญา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โจทก์พักชำระหนี้แก่จำเลยทั้งสอง 6 งวด ตั้งแต่งวดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงงวดเดือนกรกฎาคม 2563 และเริ่มชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดเดือนสิงหาคม 2563 เป็นต้นไป ต่อมาจำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อแก่โจทก์เพียง 21 งวดเศษ แล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อแก่โจทก์ตั้งแต่งวดที่ 22 ประจำวันที่ 10 มกราคม 2564 เป็นเวลา 3 งวดติดต่อกัน โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามและบอกเลิกสัญญาแก่จำเลยทั้งสองโดยชอบแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า จำเลยที่ 2 ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบโจทก์หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า การที่โจทก์ได้ผ่อนปรนการชำระหนี้ให้จำเลยที่ 1 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยจำเลยทั้งสองไม่ต้องชำระต้นเงินค่าเช่าซื้องวดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงงวดเดือนกรกฎาคม 2563 และเริ่มชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดเดือนสิงหาคม 2563 เป็นต้นไป และชำระค่าเช่าซื้องวดสุดท้ายในวันที่ 10 พฤษภาคม 2568 ย่อมเป็นการขยายระยะเวลาชำระหนี้ค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงงวดสุดท้ายออกไปไม่กำหนด 6 เดือน ทำให้ครบกำหนดชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นตามสัญญาเช่าซื้อภายในเดือนพฤษภาคม 2568 แม้โจทก์ดำเนินการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยพักชำระหนี้ตามมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ของธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ก็ตาม แต่โจทก์ก็ได้ดำเนินการให้จำเลยที่ 2 ตกลงในการผ่อนเวลาด้วยตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความว่า ในระหว่างที่โจทก์พักชำระหนี้ต้นเงินแก่ลูกหนี้ โจทก์ยังคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12.09 ต่อปี ในระหว่างการพักชำระหนี้ด้วย บ่งชี้ให้เห็นได้อย่างชัดแจ้งว่าเป็นการผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 700 เมื่อจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกันหนี้จะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์มีลายมือชื่อของจำเลยที่ 2 มาแสดงหรือจำเลยที่ 2 ตกลงในการผ่อนเวลาด้วย จำเลยที่ 2 ผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 2 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาต่อไปว่า โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยระหว่างพักชำระหนี้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่าการที่โจทก์พักชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 งวดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงงวดเดือนกรกฎาคม 2563 เป็นเวลา 6 เดือน แต่โจทก์ยังคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12.09 ต่อปี ในระหว่างการพักชำระหนี้เป็นเงินรวม 14,422.22 บาท ดอกเบี้ยดังกล่าวจึงเป็นผลประโยชน์เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่โจทก์คิดขณะทำสัญญาเช่าซื้อจำนวน 193,067.66 บาท ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของราคาเช่าซื้อที่ผู้เช่าซื้อต้องชำระในแต่ละงวด และเป็นค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระก่อนสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน เมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน คู่กรณีแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 391 วรรคหนึ่ง ดังนั้น โจทก์ผู้ให้เช่าซื้อจึงไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยที่ 1 ชำระดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้อันเป็นค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระก่อนสัญญาเช่าซื้อเลิกกันได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยฤทธิ์ เทวะผลิน · ทวีศักดิ์ อุนนาทรรัตนกุล · ประชา งามลำยอง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2276/2568>